Wordt Éric Zemmour de Franse Trump?

Posted on 6 oktober 2021 by Kleis Jager

Éric Zemmour is bijna kandidaat voor de presidentsverkiezingen van april volgend jaar. Frankrijks meest omstreden journalist kan elk moment verklaren dat hij zich in de strijd om het Élysée stort.

Ook al is het nog niet officieel, de concurrentie is nu al in paniek. In een peiling van Ipsos van afgelopen weekend scoort Zemmour nu 15 %. De kandidaat van centrum-rechts Xavier Bertrand (14 %) heeft hij ingehaald en hij zit Marine Le Pen (16%) op de hielen.

Macron tegen Zemmour

Als deze trend doorzet, dan verlopen deze verkiezingen heel anders dan steeds is voorspeld. Alles wees op een herhaling van de finale van 2017: Macron tegen Le Pen. Maar dat zou nu ook zomaar Macron-Zemmour kunnen zijn.

Zemmour (63) verrast vriend en vijand. Hij zou niet verder komen dan 5 %, zo werd

gedacht. Met maar één onderwerp, of liever: één obsessie – de immigratie – zou de 'extreem-rechtse polemist' zoals de chique linkse krant *Le Monde* hem altijd noemt, niet ver komen. 'Over de koopkracht en het klimaat heeft hij niets te vertellen', hoorde ik een Franse collega op de radio zeggen. 'Terwijl dit de èchte problemen zijn in dit land.'

Maar de doorbraak van Zemmour is een nieuwe aanwijzing dat veel Fransen daar anders over denken. Het klimaat komt geen aandacht tekort en de mogelijkheden van een regering om de koopkracht te verbeteren zijn beperkt, leert de ervaring. De kiezers van Zemmour willen dat de staat weer heer een meester wordt over de eigen grenzen.

Take back control in de versie van Zemmour loopt via een referendum over immigratie. De vraag wie er op Franse bodem mag verblijven, is bij uitstek een politieke kwestie die je niet moet overlaten aan 'een oligarchie van nationale en Europese rechters', zegt hij. Dat moeten de Fransen zelf kunnen bepalen.

Asiel alleen nog een gunst

Daarom gaat er wat Zemmour betreft een streep door het recht op asiel – dat alleen nog verleend wordt bij wijze van gunst – het recht op gezinshereniging en het recht op naturalisatie van huwelijkspartners. Misdadigers met een dubbele nationaliteit wil hij uitzetten, naturalisatie is alleen nog mogelijk bij bewezen assimilatie.

Daarbij belooft 'Z' het *droit du sol* af te schaffen. Het bodemrecht bepaalt dat iedereen die in Frankrijk is geboren op zijn of haar achttiende verjaardag de Franse nationaliteit krijgt – mits je op dat moment in Frankrijk woont en er minimaal vijf jaar hebt doorgebracht.

Behalve het stoppen of tot een maximum beperken van de instroom moet Frankrijk volgens Zemmour het assimilatiebeleid in ere herstellen. Immigranten moeten met andere woorden weer Fransen worden.

Dat is niet eenvoudig, geeft hij toe. Maar om te beginnen zouden scholen kunnen ophouden met het voortdurend zwart maken en criminaliseren van de eigen geschiedenis. En ouders zouden hun kinderen een Franse voornaam moeten geven.

Franse voornaam voor de toekomst

Vanwege dit laatste voorstel is Zemmour veel uitgelachen, maar hij blijft het idee verdedigen. ‘Met een Franse voornaam laat je zien dat je er echt bij wil horen. De familienaam verwijst naar de beschaving van het land van herkomst dat wordt achtergelaten. De Franse voornaam verwijst naar de toekomst.’

Zemmour wijst in dit verband ook vaak op zijn eigen familie van Joodse Berbers uit Algerije. Al zijn ooms en tantes hadden ouderwetse Franse namen waar ze erg trots op waren. De Zemmours waren de kolonisator eeuwig dankbaar. ’Voor mijn voorouders betekende de komst van Fransen een enorme vooruitgang. De deur naar cultuur, vrijheid en emancipatie ging open, zij waren niet langer tweederangs burgers.’

De verfransing van immigranten sprak lang vanzelf: Yves Montand, Charles Aznavour, Romain Gary en Michel Platini zijn beroemde voorbeelden. Het principe was wettelijk vastgelegd sinds Napoleon – de grote held van Zemmour. Maar de verplichting om een naam te kiezen van de katholieke naamdagkalender verdween, na een reeks versoepelingen, in 1993 definitief.

Elk jaar een stad als Nice er bij

Volgens de sociaal-geograaf en essayist Christophe Guilluy, die net als Zemmour opgroeide in de Parijse voorstad Montreuil, is immigratie alleen in de media nog een onderwerp van debat. De publieke opinie hakte de knoop 15 jaar geleden al door: een grote meerderheid laat sindsdien in enquêtes keer op keer weten dat het minder moet. Dat geldt ook voor veel Fransen met een immigratieachtergrond.

Maar net als in Nederland is van een kentering geen sprake. Integendeel, de bevolking blijft flink groeien door nieuwkomers. De laatste jaren worden er gemiddeld rond de 250.000 verblijfsvergunningen per jaar verstrekt. Zemmour telt daar de uitgeprocedeerde asielzoekers die niet vertrekken bij op. ‘Samen zijn dat er 350.000 per jaar, het equivalent van het aantal inwoners van Nice.’

Uiteindelijk komt Zemmour – met zijn staf, de zaken worden professioneel aangepakt – uit op ruim 400.000, door ook de minderjarige alleenstaande vreemdelingen mee te rekenen die geen verblijfsvergunning nodig hebben. De gezaghebbende demografe Michèle Tribalat denkt dat het uiteindelijke cijfer lager,

maar ook hoger uitvallen. De trend gedurende de Macron-jaren 2017-2022 wijst hoe dan ook op een toename ten opzichte van de jaren ervoor.

Voor Zemmour is het vijf voor twaalf. Het begrip *omvolking* is voor hem geen mythe, geen complot maar een adequate beschrijving van wat er gaande is. 'De demografie bepaalt ons lot', schrijft hij in zijn onlangs verschenen campagne boek met een titel die klinkt als een hartekreet: titel *La France n'a pas dit son dernier mot* (Frankrijk heeft zijn laatste woord nog niet gezegd).

Drie keer veroordeeld

Zemmour begon zijn carrière als politieke journalist bij de krant *Le Figaro* waar hij de rechtse partijen volgde. Meer en meer ontwikkelde hij zich tot een commentator en essayist met een ideologische missie: het bestrijden van progressief, anti-nationaal gedachtegoed. Met veel succes, want waar Zemmour kwam, schoten de kijk- en luistercijfers omhoog.

Maar bij elk medium waar het werkte, moest hij uiteindelijk vertrekken. Alleen de Figaro hield hem altijd. Zemmour werd drie keer veroordeeld voor aanzetten tot discriminatie of haat zaaien. De laatste keer in 2018 na een uitzending waarin hij beweerde dat alle moslims, of ze dat nou zeggen of niet, menen dat jihadisten goede moslims zijn.

Zemmour weigert onderscheid te maken tussen islam en islamisme. 'Dat is precies hetzelfde', herhaalde hij maandagavond nog tijdens een debat met de filosoof Michel Onfray in een bomvol *Palais des Congrès* in Parijs. Er is naar zijn idee wel een verschil tussen de islam en moslims die Frans willen zijn.

Burgeroorlog

Alleen is dat laatste veel te vaak niet het geval, constateert hij. Groepen die bij elkaar worden gehouden met archaïsche noties over familie, clan en religie nestelen zich in steeds grotere getale in een volledig geïndividualiseerde omgeving. Wij postmodernen, zegt Zemmour, maken de vergissing iedereen te willen zien als vrij individu.

'De slimste vertegenwoordigers van de islamitische diaspora hebben allang door hoe ze van dit liberalisme gebruik moeten maken om de resten van de natiestaat

op te blazen, zich van het zwakke gezag van de republiek te bevrijden en in de eigen enclaves de wet van Allah te vestigen.'

De burgeroorlog waarvoor sommigen zeggen te vrezen, is volgens Zemmour allang begonnen. 'Hoe moeten wij de onthoofding van Samuel Paty een jaar geleden of bijvoorbeeld de politieagente die de keel werd doorgesneden in haar eigen bureau anders noemen? De zestiende-eeuwse godsdienstoorlogen begonnen ook beetje bij beetje. Het heeft vijftig jaar geduurd voor de strijd tussen protestanten en katholieken met de Bartholomeusnacht in 1572 tot een uitbarsting kwam.'

Om verder onheil af te wenden, is ferm optreden noodzakelijk. Wie hem tegenwerpt dat hij een alarmist is die een confrontatie aanwakkert, bijt hij toe dat juist zwakte leidt tot een burgeroorlog en krachtdadigheid tot vrede.

Niemand anders doet het

Vroeger geloofde Zemmour niet in oplossingen. Het is al te laat, verzuchtte hij meermalen. Nu heeft hij zich, aangemoedigd door zijn fans, laten overhalen. Laat ons niet vallen, ga er voor zeggen 'caissières, horecaondernemers, artsen en vuilnismannen' die hem aanklampen op straat of eindeloos in de rij staan bij een signeersessie.

Niemand anders doet het, niemand anders kan het, stelt hij vast. En iedereen weet dat Marine Le Pen niet kan winnen. Daarom stapt hij nu zelf in de arena.

Hoe ver hij komt is niet te zeggen. Er is nog een half jaar te gaan tot de verkiezingen, dat is lang. In die tijd kan de lucht er uit lopen bij Zemmour. Of kan hij zijn rivalen op grote afstand zetten.

De entourage van Emmanuel Macron neemt de dreiging in ieder geval heel serieus. Vorige week dreigde Parijs het aantal visa voor Algerije, Tunesië en Marokko te halveren. Om deze landen te dwingen hun burgers die Frankrijk wil uitzetten terug te nemen. Dat was zonder Zemmour niet gebeurd.